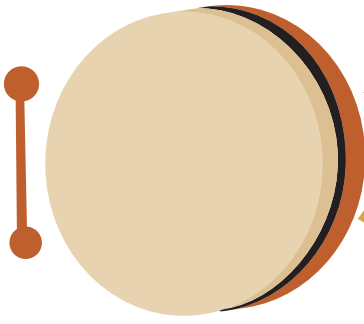

Kimi Elle Çalınır Kimi Tokmakla

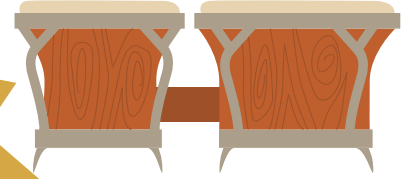
Çeşit Çeşit Davul

Karşınızda

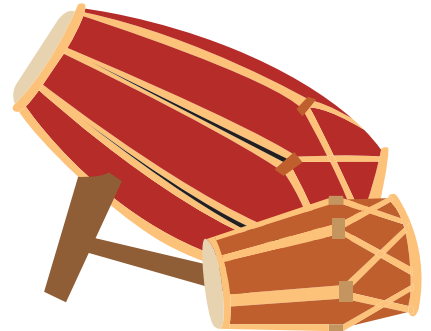
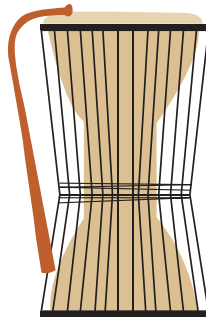
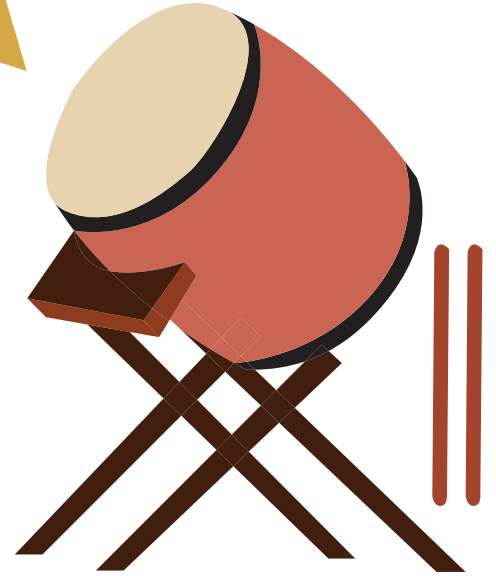
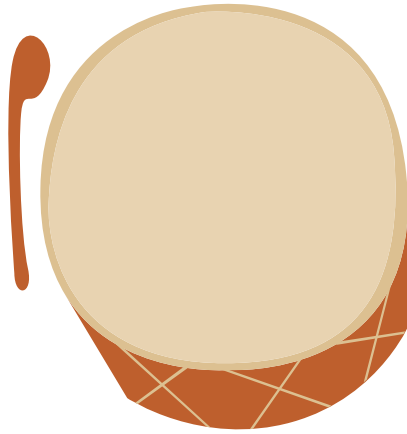
Asya'da, Afrika'da, Avrupa'da, Amerika'da... Davul dünyanın hemen her yerinde kullanılan ve farklı çeşitleri olan vurmali bir müzik aleti. Bu müzik aleti çok eski çağlardan beri farklı kültürlerde farklı amaçlarla kullanılmış. Gelin değişik davul çeşitlerini birlikte tanıyalım.

Davul, vurmali çalgıların membranofon adı verilen grubundandır. Membranofonlarda genellikle bir çerçeveye gerilmiş bir deri parçası bulunur. Bu deri parçası üzerine vurulduğunda titreşir ve böylece ses oluşur.

Vurmali çalgılar sallanarak ya da üzerlerine vurularak çalınan çalgılardır.

Bodhran, İrlanda'da yaygın olarak kullanılan bir vurmali çalgıdır. Diz üstünde dik olarak tutulup tokmakla vurularak çalınır. Bu çalgı eski çağlarda savaş sırasında düşmanın yaklaştığını haber vermek ve askerleri yüreklendirmek amacıyla kullanılmış.

Tabla, biri ahşaptan yapılan küçük, biri de metalden yapılan büyük iki davuldan oluşan Hindistan'a özgü bir vurmali çalgıdır. Tabla yerde oturularak ve parmak uçlarıyla avuç içlerinin vurulmasıyla çalınır.

Konuşan davul, Batı Afrika'da Yoruba kabilesinde kullanılan bir vurmali çalgıdır. Bu adı almasının nedeni çıkan seslerin kabilenin dilindeki konuşmalara benzemesidir. Konuşan davul kum saati şeklindedir. Davulun iki başında bulunan deri parçaları birbirine deri iplerle bağlıdır. Tokmakla vurularak çalınan bu davul koltuk altıyla sıkıştırılıp gevşetildiğinde değişik sesler elde edilebilir. Bu çalgı eskiden haberleşme amacıyla da kullanılmış.

Taiko, Japonya'ya özgü büyük davulların genel adıdır. Değişik büyüklük ve şekillerde olabilen taikolar bir çift tokmakla çalınır. Eskiden taiko savaşlarda düşmanı korkutmak, savaşçıları yüreklendirmek ve savaşın başladığını haber vermek gibi amaçlarla da kullanılmıştır.

Bongo, en yaygın olarak Küba'da kullanılan Güney Amerika ve Afrika'ya özgü birbirine bağlı iki farklı büyüklükteki davuldan oluşan bir vurmali çalgıdır. Büyük olanına İspanyolca "hembra" yani dişi, küçük olanıysa "machito" yani erkek adı verilir. Dizlerin arasına alınarak parmak uçları ve avuç içleriyle vurularak çalınır.

Bu da hem ülkemizde hem de Balkanlarda ve Kafkasya'da, ayrıca pek çok Orta Doğu ülkesinde kullanılan davul. Omuza asılıp bir tokmak ve bir değneklerle vurularak çalınır. Davul Osmanlılarda savaşların başlangıç ve bitişi gibi önemli olayları duyurmak amacıyla da kullanılmıştır.

Bu davul, Kuzey Amerika Yerlileri'nin "pow wow" adını verdikleri törenlerde çaldıkları bir vurmali çalgıdır. Yerliler bu davulun

sesinin "Dünya'nın kalp atışlarını" simgelediğine inanır. Bu davul çevresinde oturan birkaç kişi tarafından tokmaklarla çalınır. Davulu çalanlar aynı zamanda şarkı da söyler.

Kendang, Güneydoğu Asya'da yaygın olan gamelan adı verilen, vurmali çalgılardan oluşan müzik topluluklarında kullanılan bir çalgı. Bu davulun genellikle bir yüzü daha büyük olur. Büyük olan yüzü sağ, küçük olan yüzü de sol elle çalınır. Bazıları tokmakla da çalınır.

Ali Engin
Çizim: Nazlı Tunalı